

Õiguskantsler

Leena Masing
juhataja
Tallinna Lastekodu
Väikelaste turvakodu
leena.masing@tallinnalastekodu.ee
info@tallinnalastekodu.ee

Teie nr
Meie 06.06.2018 nr 7-8/180776/1802609

Kontrollkäik Tallinna Lastekodu Väikelaste turvakodusse

Austatud Leena Masing

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 23.03.2018 ette teatamata Tallinna Lastekodu Väikelaste turvakodu (edaspidi: turvakodu) olmetingimusi.

Kontrollkäigu ajal võis märgata, et turvakodu personal on tööle pühendunud ja suhtub lastesse hoolivalt. Turvakodus on väikelaste eest hoolitsemiseks vajalikud vahendid ning valik lastele sobivaid esmaabiravimeid. Väikelastele mõeldud kraanikausid on paigaldatud sobivale kõrgusele, magamistubades on olemas vajalikud võrevoodid ning väikelaste voodid. On mänguasju ja lasteraamatuid.

Kuni 1,5-aastased väikelapsed ning 1,5–4-aastased lapsed on paigutatud kahte rühma. Kontrollkäigu ajal oli turvakodus 6 last (kummaski rühmas kolm last), kellest noorim oli kümnekuune, vanim 2 aastat ja 8 kuud vana. Personali sõnul on 16-kohalises turvakodus tavaliselt korraga 10–11 last.

Olmetingimused

Turvakodu tegutseb üsna kitsastes ruumides. Kui kõik teenusekohad on hõivatud, võib lastele puhkamiseks ja mängimiseks ruumi väheks jääda. Puudub panipaik või muu selline ruum, kus saaks mugavalt hoiustada vajalikke asju, mida iga päev ei kasutata (nt turvahällid, varuriided ja -jalatsid, tekid, padjad, pesemis- ja hügieenivahendite varu).

Mõned turvakodu toad vajavad remontimist. Näiteks kuni 1,5-aastaste laste rühma vannitua aknaraamid on katki ning vannituppa puhub tuul. Tuule tõkestamiseks katavad töötajad aknalaua tekiga.

Turvakodusse satub laps enamasti pärast traumaatilist sündmust (vanematest eraldamine, koduvägivald, halvad olmetingimused). Mõni väikelaps võib turvakodusse jõuda ka haiglast. Selleks et toetada lapse psühholoogilist taastumist, peavad turvakodu ruumid olema heas seisukorras ning pakkuma positiivset, lapsesõbralikku ja terapeutilist keskkonda. Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (CPT) on

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

[märkinud](#)¹, et abivajajate kiirema rehabilitatsiooni toetamiseks peavad sotsiaal- ja tervishoiuasutused erilist tähelepanu pöörama magamistubade ja vaba aja ruumide kaunistamisele.

Kuni 4-aastaste laste rühmas vajab korrastamist mängutuba, kus on seinavärv osaliselt maha koorunud ning radiaatori ümbert krohv alla kukkunud. Suuremate laste rühmas tuleb kaunistada magamistube, et muuta need lapsesõbralikumaks.

Külastustuba

Turvakodus puudub laste külastamiseks eraldi tuba (külastustuba), mistõttu kohtuvad lapsevanemad lastega tavaliselt asutuse fuajees. Kohaliku omavalitsuse loal võivad vanemad minna lastega ka õue jalutama. Lapsendada soovijad ja kohaliku omavalitsuse esindajad kohtuvad lastega rühmas.

Fuajee ei ole sobiv koht lapsega kohtumiseks, sest seal liigub palju võõraid inimesi (töötajad, teised lapsed, rehabilitatsiooniteenuse saajad) ning see teeb lapsega privaatse suhtlemise võimatuks. Samuti ei pruugi õues jalutamiseks olla alati sobiv ilm. Rühmatuppa ei saa külalisi kutsuda, sest rühmad on üsna väikesed ning külalised võivad teisi lapsi häirida.

[ÜRO lapse õiguste konventsiooni](#) art 9 p 3 näeb ette, et vanemast lahutatud lapsel on õigus oma vanematega regulaarselt ja vahetult suhelda, kui see pole lapse huvidega vastuolus. [Perekonnaseaduse](#) (PKS) § 143 lg 1 annab lapsele õiguse isiklikult suhelda mõlema vanemaga ning vanematel on kohustus ja õigus suhelda lapsega isiklikult. Kui vanemate suhtlusõigus pole piiratud (PKS § 143 lg 3) ning on lootust, et laps läheb oma bioloogiliste vanemate juurde tagasi, peaks vanematel olema võimalik oma lapsega turvakodus privaatset kohtuda.

Turvakodus tuleks sisse seada lapsesõbralik külastustuba, kus lapsed saaksid vanematega omaette aega veeta. Sellesse tuppa tuleb hankida ka mängimiseks ja ühistegevuseks vajalikud vahendid (nt mänguasjad, joonistusvahendid jms). Meeldiv õhkkond ja mugav keskkond võivad lapse ja vanema suhteid positiivselt mõjutada. Samuti on külastustoas lapsega mugav kohtuda kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajal, lapsele määratud esindajal, psühholoogil või muul spetsialistil.

Palun teha turvakodu ruumides vajalikud remonditööd ning muuta kuni 4-aastaste laste rühmatuba hubasemaks ja lapsesõbralikumaks. Samuti palun leida võimalus rajada turvakodusse külastustuba ning panipaik.

Teie vastust kirjas esitatud tähelepanekute kohta ootan võimalusel 09. juuliks 2018.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Tallinna Linnavalitsus, Sotsiaalkindlustusamet, Terviseamet, Sotsiaalministeerium

Maria Sults 693 8448; Maria.Sults@oiguskantsler.ee

¹ Vt p 108.